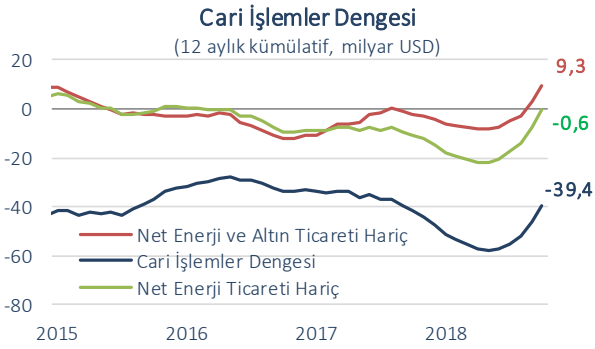

Cari denge Ekim'de 2,8 milyar USD fazla verdi.

Cari denge ekonomik faaliyetteki yavaşlama paralelinde Ağustos ve Eylül'ün ardından Ekim ayında da fazla verdi. Bu dönemde cari fazla 2,8 milyar USD ile 2,6 milyar USD olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti. Dış ticaret dengesinin fazla vermesi ve net turizm gelirlerindeki olumlu seyir cari dengedeki iyileşmede rol oynadı.

12 aylık kümülatif cari açık ise Ekim'de 39,4 milyar USD ile son 14 ayın en düşük seviyesine indi. Net enerji hariç cari açık da 620 milyon USD ile Mayıs 2016'dan bu yana en düşük düzeye geriledi. Altın ticareti de hariç tutulduğunda cari denge 9,3 milyar USD fazla veriyor.

Dış ticaret fazlası 799 milyon USD düzeyinde.

Dış ticaret dengesindeki toparlanma sürüyor. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret dengesi Ekim ayında 799 milyon USD ile Şubat 2009'dan bu yana ilk kez fazla verdi. Ayrıca, parasal olmayan net altın ithalatının sınırlı bir düzeyde kalması cari dengedeki iyileşmede rol oynadı.

Turizm gelirlerinin güçlü seyri cari dengeyi olumlu etkilemeye devam ediyor. Ekim ayında net seyahat gelirleri geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla yaklaşık 500 milyon USD artarak (yıllık artış %23,3) cari dengeye destek oldu. Yılın ilk on ayında net seyahat gelirleri 2017'nin aynı dönemine kıyasla %17,4 artış kaydederek 18,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Doğrudan yatırımlar...

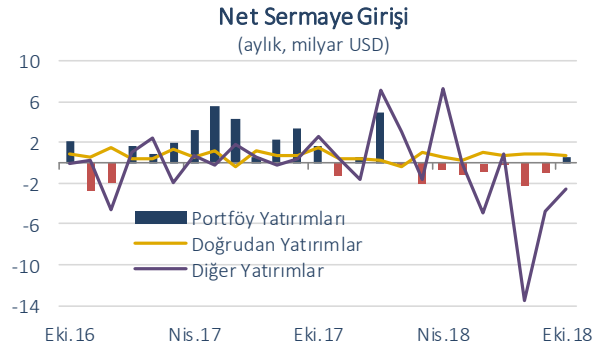
Doğrudan yatırımlar kaleminde Ekim'de 699 milyon USD tutarında net sermaye girişi kaydedildi. Bu tutarın 416 milyon USD'lik kısmı net gayrimenkul yatırımlarından kaynaklandı. Bu dönemde yurt içi yerleşiklerin yurt dışı doğrudan yatırımları 348 milyon USD düzeyinde gerçekleşti.

Portföy yatırımlarında Ocak ayından bu yana ilk kez net sermaye girişi kaydedildi.

Ocak ayında bu yana net sermaye çıkışı gözlenen portföy yatırımlarında Ekim'de 491 milyon USD'lik net giriş kaydedildi. Bu gelişmede genel hükümetin yurt dışında gerçekleştirdiği 2 milyar USD'lik tahvil ihracı etkili oldu. Diğer taraftan bankalar yurt dışında ihraç etmiş oldukları tahviller ile ilgili olarak 1,4 milyar USD'lik net geri ödeme gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlarda sermaye çıkışı hız kesmekle birlikte devam ediyor.

Diğer yatırımlar kaleminde Ekim'de 2,6 milyar USD tutarında net çıkış gerçekleşti. Bu dönemde yurt içi yerleşik bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 745 milyon USD artarken, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatı 515 milyon USD azaldı. Krediler tarafında ise bankalar toplamda 1,4 milyar USD net geri ödeme gerçekleştirirken, diğer sektörler sınırlı tutarda net kredi kullanımı gerçekleştirdi.

Türkiye'ye Net Sermaye Girişleri

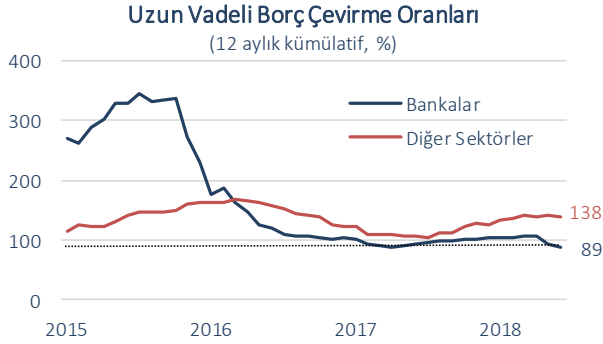
	12 aylık kümülatif veriler (milyon USD)		Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2017	Ekim 2018	Aralık 2017	Ekim 2018
Cari İşlemler Dengesi	-47.358	-39.403	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	39.151	11.509	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	8.221	6.835	21,0	59,4
-Portföy Yatırımları	24.476	-4.026	62,5	-35,0
-Diğer Yatırımlar	5.777	-10.551	14,8	-91,7
-Net Hata ve Noksan	660	19.191	1,7	166,7
-Diğer	17	60	0,0	0,5
Rezervler⁽¹⁾	8.207	27.894	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

Kaynak: TCMB, Datastream

12 aylık kümülatif verilere göre Ekim ayında uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe kredi talebindeki yavaşlamaya paralel gerilemeye devam ederek %89 oldu. Bankacılık dışı sektörlerde ise bu oran %138 düzeyinde gerçekleşti.

Resmi rezervler...

Ekim ayında rezerv varlıklar 1,7 milyar USD yükseliş kaydetti. Net hata ve noksan kaleminde ise 355 milyon USD tutarında sınırlı bir sermaye girişi gözlemlendi.

Beklentiler...

Ekonomik aktivitedeki yavaşlama eğiliminin cari denge üzerindeki olumlu etkisi Ağustos ve Eylül aylarının ardından Ekim'de de hissedildi. Kasım ayına ilişkin öncü dış ticaret verileri de cari fazlanın süreceğine işaret ediyor. Bu doğrultuda, 12 aylık cari açığındaki gerilemenin devam etmesini ve cari açık/GSYH oranınının 2018 sonunda %3,3 düzeyinde gerçekleşmesini öngörüyoruz.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Ekim 2018	Ocak - Ekim 2017	Ocak - Ekim 2018	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	2.770	-35.129	-27.174	-22,6	-39.403
Dış Ticaret Dengesi	799	-46.630	-40.186	-13,8	-52.511
Hizmetler Dengesi	3.028	18.166	22.093	21,6	23.865
Seyahat (net)	2.648	15.857	18.617	17,4	20.415
Birincil Gelir Dengesi	-1.162	-8.829	-9.578	8,5	-11.804
İkincil Gelir Dengesi	105	2.164	497	-77,0	1.047
Sermaye Hesabı	3	17	60	252,9	60
Finans Hesabı	3.128	-35.201	-8.672	-75,4	-20.152
Doğrudan Yatırımlar (net)	-699	-7.418	-6.032	-18,7	-6.835
Portföy Yatırımları (net)	-491	-25.299	3.203	-	4.026
Net Varlık Edinimi	191	-876	1.761	-	2.243
Net Yükümlülük Oluşumu	682	24.423	-1.442	-	-1.783
Hisse Senetleri	-94	3.074	-1.446	-	-1.328
Borç Senetleri	776	21.349	4	-100,0	-455
Diğer Yatırımlar (net)	2.605	-6.998	9.330	-	10.551
Efektif ve Mevduatlar	1.015	-2.043	4.187	-	8.086
Net Varlık Edinimi	819	424	13.215	3.016,7	16.372
Net Yükümlülük Oluşumu	-196	2.467	9.028	266,0	8.286
Merkez Bankası	-17	-231	4.839	-	4.815
Bankalar	-179	2.698	4.189	55,3	3.471
Yurt Dışı Bankalar	-515	193	3.404	1.663,7	2.325
Yabancı Para	-1.209	-204	-262	28,4	-1.838
Türk Lirası	694	397	3.666	823,4	4.163
Yurt Dışı Kişiler	336	2.505	785	-68,7	1.146
Krediler	1.409	-1.656	4.750	-	2.211
Net Varlık Edinimi	-33	434	-263	-	-112
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.442	2.090	-5.013	-	-2.323
Bankacılık Sektörü	-1.383	284	-10.828	-	-9.000
Bankacılık Dışı Sektörler	33	2.817	6.481	130,1	7.699
Ticari Krediler	190	-3.253	461	-	214
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-9	-46	-68	47,8	40
Rezerv Varlıklar (net)	1.713	4.514	-15.173	-	-27.894
Net Hata ve Noksan	355	-89	18.442	-	19.191

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bařekonomist izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker řahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayřim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.